

מכון אהרן
למדיניות כלכלית
ע"ש אהרן דוברת ז"ל

אוניברסיטת
רייכמן

אימפקט מכון אהרן למדיניות כלכלית

פרופ' צבי אקשטיין, ראש מכון אהרן למדיניות כלכלית
ד"ר מריאן תחאוכו, ראשת המרכז למדיניות כלכלית של החברה הערבית במכון

אפריל 2026

חזון מכון אהרן: רפורמות תומכות בצמיחה כלכלית וחוזק חברתי בני-קיימא, ובצמצום העוני בישראל

המכון מונחה ע"י דירקטוריון המורכב מבכירי המשק והאקדמיה

שלמה דוברת
מייסד שותף ושותף כללי,
קבוצת ויולה

ירוס אריאב
מנכ"ל משרד האוצר לשעבר

קובי הבר
מנכ"ל ביטוח ישיר, בכיר לשעבר
בבנק לאומי וראש אגף התקציבים
לשעבר

רון ניר
מנהל שותף ב- PSG Equity,
שותף לשעבר ב- Viola Ventures

ירון לוטן
יו"ר קרן BIRD

יהודית ברניצקי
מייסדת שותפה ומנכ"לית לשעבר
של קבוצת אורמת. כלת פרס ישראל

רוני חזקיהו
החשב הכללי לשעבר במשרד
האוצר, יו"ר לשעבר של הבנק
הבינלאומי הראשון

ד"ר טלי רגב
פרופסור לכלכלה
באוניברסיטת רייכמן

פרופ' צבי אקשטיין
מייסד שותף וראש מכון אהרן

פרופ' מרטין אייכנבאום
פרופסור לכלכלה באוניברסיטת
נורת'ווסטרן, מנהל שותף של המרכז
לכלכלה בינלאומית ופיתוח

פרופ' נירון חשאי
דיקן בית הספר אריסון למנהל
עסקים באוניברסיטת רייכמן

עופרה שטראוס
יו"ר קבוצת שטראוס

יעל אנדרון
נציגת קרן Lexington
בישראל, מנכ"לית משרד האוצר
לשעבר

פרופ' איתי גולדשטיין
פרופסור למימון ויו"ר המחלקה
למימון בבית הספר וורטון,
אוניברסיטת פנסילבניה

ענת לוין
מנכ"לית בלאקרוק ישראל, בכירה
לשעבר בכלל ביטוח, מגדל ביטוח
ובנק הפועלים

עימאד תלמי
מייסד ויו"ר Babcom
Centers

רא"ל (במיל') גבי אשכנזי
שר החוץ לשעבר
והרמטכ"ל ה-19 של צה"ל

חיים שני
מייסד ושותף כללי בקרן Israel
Growth Partners, מנכ"ל משרד
האוצר לשעבר

פרופ' רפי מלניק
נשיא לשעבר של אוניברסיטת
רייכמן, פרופסור לכלכלה, חבר
לשעבר בוועדה המוניתרית של בנק
ישראל

יעל דוברת
מנכ"לית קרן יתד

צוות מחקר ולווי יישום של מעל 40 כלכלנים ומובילי מדיניות ציבורית

צוות מחקר

חוקרים ועוזרי מחקר
דוקטורנטים, בוגרי ותלמידי מ.א.

- ארתור סנדלר
- רנא קסיס
- יואב הוכברג
- יוסי גנאל
- תום שדה
- יצחק טרכטנגוט
- אורן שפיר
- דור ביתן
- אוהד מימון
- אימאן אלטורי
- רומי סרף
- יהונתן דרור
- לין אחסאלח
- זיו נצראל
- צביקה דויטש
- רפאל סוויל

מנכ"ל המכון

ארי שטרסברג

ורד צבר, אביבה מנצור, שימרית שלייפר

צוות מחקר בכיר

מנהלי מחקר וחוקרים בכירים
מנחה: צבי אקשטיין

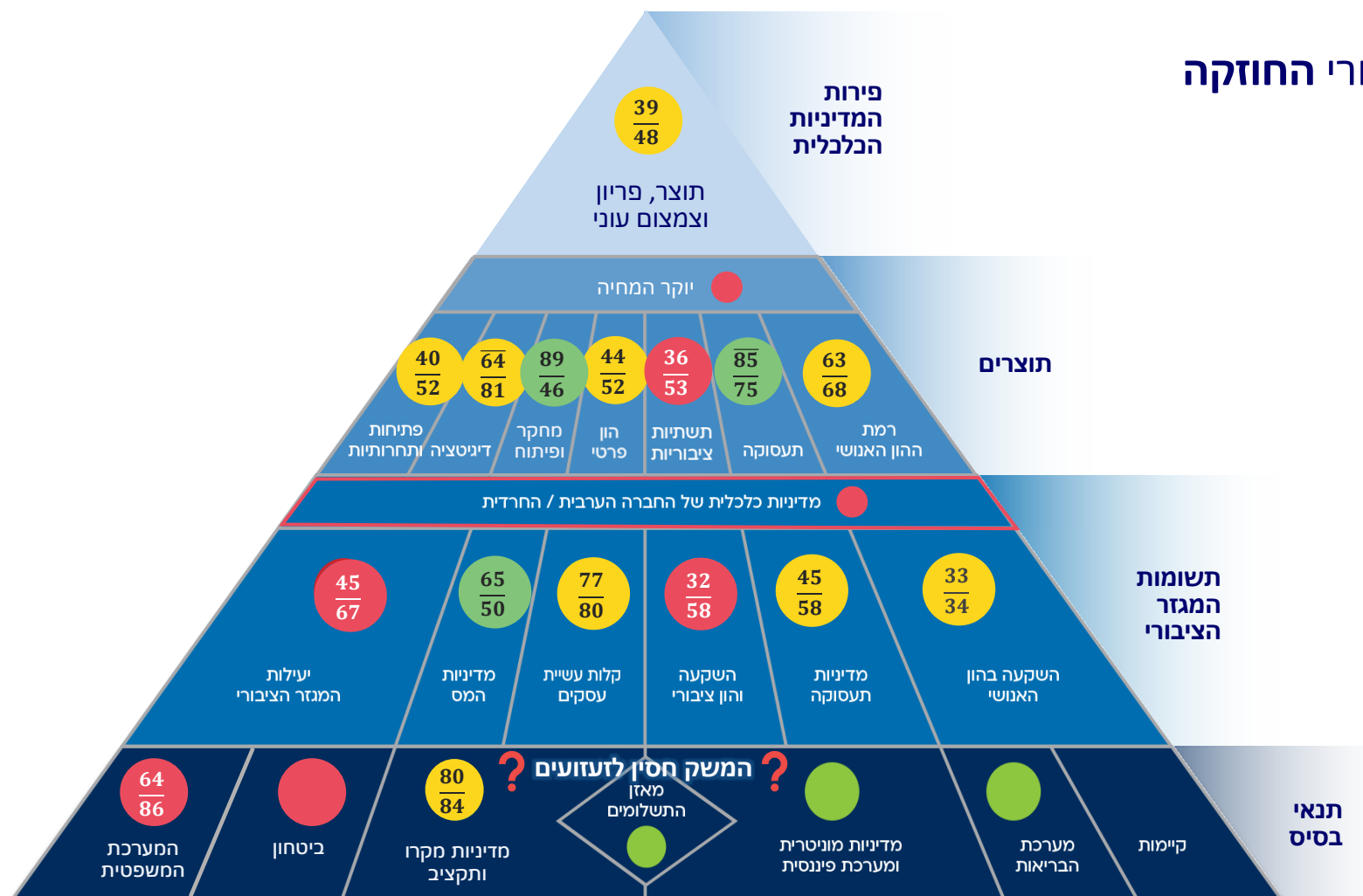
- פרופ' יניב גרינשטיין
- ד"ר טלי לרום
- ד"ר מריאן תחאוכו
- ד"ר סרגיי סומקין
- ד"ר שרית ברמי
- ד"ר הלה אקסלרד
- סני זיו
- לינור קיקנדזה
- ד"ר עידית קלישר
- ד"ר עמית לוונטל
- ד"ר אור כהן רביב
- איילה פרטוש
- סבאא גבאלי-סירחאן

ועדה מדעית

יו"ר פרופ' צבי אקשטיין
בוחנת הצעות וניירות סופיים

- פרופ' אסנת ליפשיץ
- ד"ר אסף אילת
- פרופ' אפי בנמלך
- פרופ' בני בנטל
- ד"ר טלי רגב
- ד"ר יניב ידיד לוי
- פרופ' יניב גרינשטיין
- פרופ' מרטין אייכנבאום
- פרופ' צבי הרקוביץ
- פרופ' רפי מלניק

פירמידת הצמיחה המתמשכת וצמצום העוני – מתודה כמותית להתוויית רפורמות כלכליות על בסיס השוואה למדינות סמן

• הפירמידה מהווה **מצפן** המצביע על אזורי החוזקה והחולשה הלאומיים

• **אזורי ההתערבות הנדרשים הינם:**

• החברה הערבית והחרדית

• ההון

• תשתיות תחבורה

• יעילות המגזר הציבורי

• יוקר המחיה

• השלכות כלכליות של המצב הביטחוני-מדיני

• **שותפים:**

• משרדי הממשלה

• אגף התקציבים

• גופי פילנתרופיה וחברה אזרחית

אימפקט מכון אהרן בקידום רפורמות משמעותיות לשיפור איכות החיים בישראל

02 חדשנות, הייטק וחינוך

01 הון אנושי ותעסוקה

04 יוקר מחיה ורגולציה

03 תשתיות, תחבורה ודיור

אימפקט מכון אהרן בתחומי הון אנושי, תעסוקה, חדשנות, וחינוך

02 חדשנות, הייטק וחינוך

- שינינו את כיוון ומחשבת הממשלה והמשק מהגדלת כמות המועסקים בהייטק להגדלת המועסקים בעלי "נישורי הייטק" במשק כחלק מועדת פרלמנט
- הגדרנו את המונח "בגרות הייטק" ובנינו תכנית ויעדי מאקרו ומיקרו ברמת בית-ספר, שאומצה ע"י משרד החינוך והמל"ג

אימפקט לאומי

בדרך להכפלת מספר
בוגרי "בגרות הייטק"
עד שנת 2034
13,000 <- 30,000

"בגרות הייטק" אומצה
על ידי משרד החינוך,
כולל מערך מעקב
ותמריצים

01 הון אנושי ותעסוקה

- עיצבנו את מדיניות הממשלה בתחום התעסוקה באמצעות **ועדת תעסוקה 2030** וליווי היישום היום
- הובלנו דגש על **פריון בחצי התחתון** של האוכלוסייה דרך קידום תכנית להכשרה טכנולוגית (מה"ט) והכשרות מקצועיות

אימפקט לאומי

צמיחת שיעור התעסוקה
בקרב נשים ערביות
ב- **12%**
2019-2023
42% <- 57%

צמיחת שיעור
התעסוקה במשק
ב- **3.6%**
2014-2023
75% <- 79%

אימפקט מכון אהרן בתחומי תשתיות, יוקר מחיה ורגולציה

יוקר מחיה ורגולציה

04

- הובלנו מאמץ ממשלתי להקטנת הבירוקרטיה בישראל, כולל **הקמת רשות האסדרה**, ועדת קידום ענפי המסחר והשירותים, ומדידת עלות הבירוקרטיה
- יועצים מובילים לקידום החלטת הממשלה וחקיקת חוק הנגשה דיגיטלית

אימפקט לאומי

חוק דיגיטציה
המחייב את משרדי
הממשלה וגופים
ציבוריים לשירותים
דיגיטליים

הקמת רשות האסדרה
להקטנת הבירוקרטיה
ע"י הממשלה ב-2022

תשתיות, תחבורה ודיור

03

- הובלנו את התכנון הכלכלי והוכחת התועלות המקרו כלכליות לקידום **פרויקט המטרו**, כולל שת"פ הדוק מול אגף תקציבים ובנק ישראל ותכנון קדימה ל-2040
- הובלנו **מדיניות דיור לאומית** מבוססת ניתוח כמותי לצורך בלימת עליית מחירי הדיור שאומצה ברובה על ידי אגף תקציבים ומיושמת היום

אימפקט לאומי

הגדלת התחלות בנייה
מעל 30%
הקטנת פער ההיצע,
וציפוף סביב תחבורה

פרויקט המטרו
בהשקעה של קרוב
ל-200 מיליארד שח
בביצוע, מועד סיום
2040

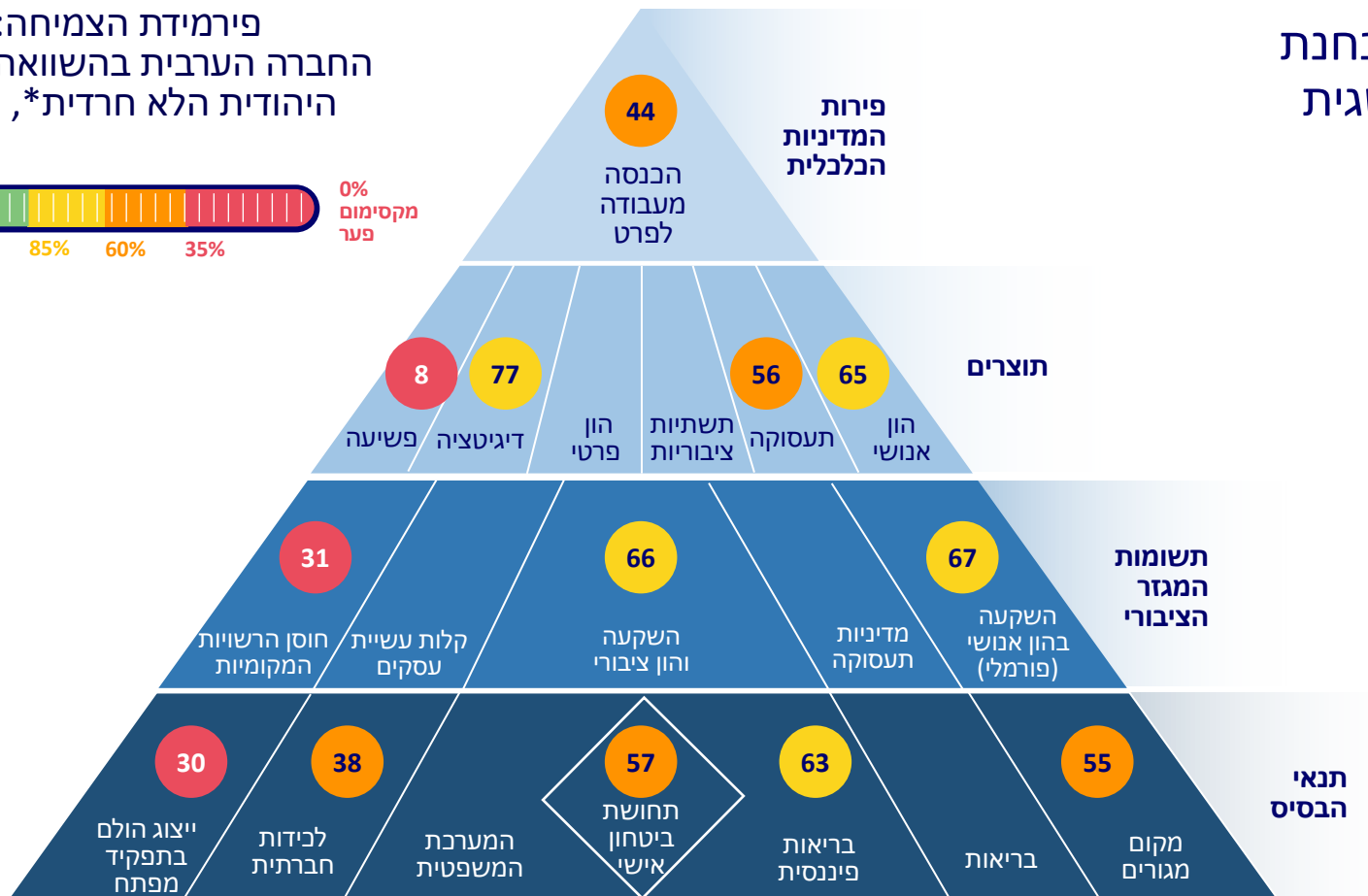
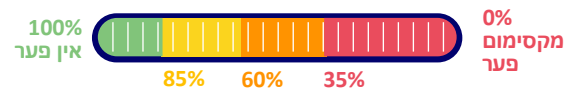
מכון אהרן משפיע על תחומים חשובים בכלכלת ישראל

חזון המרכז למדיניות כלכלית של החברה הערבית

קידום כלכלי ומוביליות במונחי הכנסה לפרט

פירמידת הצמיחה:
החברה הערבית בהשוואה לחברה היהודית הלא חרדית*, 2022

פירמידת הצמיחה של החברה הערבית מאבחנת את מקורות הפערים וגיבוש חשיבה אסטרטגית

תחומי ההתערבות הנדרשים הינם:

הון אנושי
תשתיות ציבוריות
לכידות חברתית
פשיעה
רשויות מקומיות

שותפים:

אגף התקציבים
הרשות לפיתוח החברה הערבית
משרד העבודה
משרד החינוך
המל"ג
וחברה אזרחית

* השוואה ליהודים לא-חרדים בנתונים ברמת הפרט, בנתונים ברמת היישוב ההשוואה ליהודים כולל חרדים.

אימפקט מכון אהרן בקידום רפורמות משמעותיות לשיפור איכות החיים בישראל

02 אוריינות בעברית

- הובלנו את החשיבות של השקעה בקידום האוריינות בעברית וחיברנו זאת ליעדים, להחלטות ממשלה ולתוכניות (בין היתר עברית+).
- זיהינו את החסמים הנובעים משיטות ההוראה ויצרנו סינכרון בין המערכות הציבוריות לאורך הרצף.
- מקדמים הקמת גוף לייצור מומחיות, בקרה ותכלול של הוראת השפה לפי CEFR.

אימפקט לאומי

יישום רפורמה במערכת
ההשכלה הגבוהה –
התאמת תוכניות הלימוד,
המבחנים (כולל היע"ל)
והכשרת המרצים לתקן ה-
CEFR

החלטת ממשלה 2618
לרפורמה בקרב דוברי
השפה הערבית
במערכת החינוך

01 החלטות חומש

- הובלנו תפיסה של החברה הערבית כמנוע צמיחה כלכלי למשק הישראלי.
- אנו שותפים בהכנה וביישום החלטת הממשלה 550 בתחומים חינוך והשכלה, צעירים, עברית ותעסוקה.
- אנו מובילים אסטרטגיה בשיתוף אג"ת והרשות ובמימון יד הנדיב לקראת החומש הבא, כולל הגדרת יעדי הון אנושי ותעסוקה לשנת 2035, והשפעה על תקציבים ותוכניות (בין היתר מרכזי ריאן).

אימפקט לאומי

צמיחת שיעור הזכאות
לבגרות

בנים ב- 13%
בנות ב- 9%

צמיחת שיעור ערביות בוגרות
תואר ראשון מישראל

ב- 6%
30% < 36%

2019-2023

מכון אהרן
למדיניות כלכלית
ע"ש אהרן דוברת ז"ל

★
★ אוניברסיטת
★ רייכמן
★ ...

תודה על השותפות בחיזוק וצמיחת כלכלת ישראל